

Sociaal
Economische
Raad

Rapport

Scholingsniveau in Aruba.

Maart 2002

DE SOCIAAL ECONOMISCHE RAAD.

De Sociaal Economische Raad (SER) is in 1987 ingesteld bij Landsverordening Sociaal Economische Raad (AB 1987 # 103). Hij is representatief samengesteld uit vertegenwoordigers uit werkgevers- en werknemersorganisaties en onafhankelijke deskundigen.

De SER heeft tot taak de regering van advies te dienen omtrent alle belangrijke onderwerpen van sociaal en/of economische aard. De SER brengt zijn adviezen uit op verzoek van één of meer ministers; hij kan eveneens uit eigen beweging de Regering van advies dienen omtrent onderwerpen van sociaal-economische aard.

De adviezen van de Raad worden opgesteld overeenkomstig het gevoel van de meerderheid van de vergadering. In de adviezen wordt van afwijkende gevoelens van de minderheid melding gemaakt.

De adviezen van de Raad worden na verloop van tenminste dertig dagen en ten hoogste zestig dagen nadat zij zijn uitgebracht door de Raad openbaar gemaakt, tenzij naar het oordeel van de Regering het landsbelang zich tegen de openbaarheid van het advies verzet, dan wel bij de adviesaanvraag is meegedeeld dat de openbaarmaking door of vanwege de Minister van Algemene Zaken zal geschieden.

Openbaarmaking van adviezen van de Raad door de Minister van Algemene Zaken geschiedt dan binnen 90 dagen, nadat zij door de Raad zijn uitgebracht.

Sociaal Economische Raad,
J.E. Irausquinplein 2a,
Postbus 149,
Tel.: 832713 / 836051
Fax.: 838956
E-mail: ser.aruba@setarnet.aw

Inhoudsopgave:

Samenvatting en conclusies.....	2
Inleiding.....	4
I. De potentiële beroepsbevolking.	5
I.1. Het Arubaanse aandeel.....	6
II. De beroepsbevolking.	7
II.1. De scholingsgraad van de beroepsbevolking.	7
II.1.1. Het Arubaanse aandeel.....	8
II.1.2. Verhoging scholingsgraad beroepsbevolking.....	9
II.2. Scholingsgraad beroepsbevolking buitenland.....	10
III. Scholingsgraad toekomstige beroepsbevolking.	12
III.1. De schoolgaande jeugd.	12
III.1.1. De basisschool.	14
III.1.1.1. Zittenblijven in het Aruba van vroeger.	19
III.1.1.2. Zittenblijven in het buitenland.....	19
III.1.2. Buitengewoon basisonderwijs.....	21
III.1.3. De EPB.....	22
III.2. De niet-schoolgaande jeugd.....	24
III.2.1. Stuurgroep Niet-schoolgaande Jeugd.	24
III.2.2. Censo 2000-gegevens.....	25
III.2.3. Drop-outs van de basisschool.	25
IV. Investerings in het onderwijs.....	27

Samenvatting en conclusies.

Het belang van goed onderwijs is onmiskenbaar, zowel voor een land als voor haar inwoners. In de woorden van UNESCO: "education is a key determinant of a person's quality of life as well as productivity and employability".

- ✓ De hoogte van scholing van de beroepsbevolking in Aruba blijkt erg laag, zeker vergeleken met de geïndustrialiseerde landen. Driekwart van hen komt slechts tot maximaal LBO en MAVO-niveau. Daarbij blijkt, dat de beroepsbevolking nauwelijks interesse heeft om dit niveau te verhogen. Dit geldt zowel voor werkenden als voor werkzoekenden.
- ✓ Wanneer gekeken wordt naar de beroepsbevolking van de toekomst, de schooljeugd, zien we een alarmerende situatie: bijna de helft van de leerlingen op de basisschool is minimaal 1 jaar te oud voor de klas waar hij in zit. Dit begint al in de eerste klas, waar 34% te oud is en in de zesde klas bedraagt dit 56%. Een derde van dezen heeft 2 of meer jaren achterstand. Mede daardoor bestaat een enorme leeftijdspreiding binnen de klassen van de basisscholen.
- ✓ Ook in het verleden blijkt het onderwijs in Aruba te kampen te hebben gehad met grote groepen overjarige leerlingen. Toentertijd was dit vooral te wijten aan zittenblijvers. De overjarige leerlingen van tegenwoordig zijn onder alle bevolkingsgroepen te vinden, maar vooral onder de Spaans- en Papiamentstaligen. Deze overjarigheid komt enerzijds door zittenblijven, anderzijds door het te laat instromen van in het bijzonder buitenlandse kinderen.
- ✓ De grote groepen overjarige leerlingen vormen een zware belasting voor hen zelf, voor de andere leerlingen en voor de leerkrachten van de basisscholen en komen een goede, effectieve en efficiënte scholing niet ten goede. De Arubaanse scholingcijfers komen dan ook niet overeen met de cijfers van geïndustrialiseerde landen, maar veeleer met landen in ontwikkeling, zoals in Latijns-Amerika.

- ✓ Bij gebrek aan alternatieven voor met name overjarige leerlingen van de basisschool, laat men de kinderen regelmatig overgaan op basis van leeftijd en wordt het probleem doorgeduwd naar de vervolgopleiding (EPB) of leidt het tot vroegtijdig schoolverlaten (de zgn. drop-outs).
- ✓ De Sociaal Economische Raad pleit voor herziening van de wet PB 1982 #178, waardoor het niet meer mogelijk kan zijn dat kinderen van 15 en 16 jaar nog op een basisschool zitten. Voor deze overjarige leerlingen dient een alternatieve vorm van scholing verzorgd te worden.
- ✓ Op de EPB bestaat een enorme leeftijdspreiding. Bovendien zitten ook hier onevenredig veel Spaanstaligen (vooral op het laagste niveau) en een grote groep Papiamentstaligen.
- ✓ De Raad pleit voor additionele budget-neutrale investeringen in het onderwijs. De investeringen die momenteel gedaan worden, zijn in vergelijking met andere landen in het Caribisch gebied en Latijns Amerika aan de lage kant en de bevindingen van de in dit rapport verzamelde gegevens staven het belang van additionele investeringen.
- ✓ De Raad adviseert om grondig onderzoek te laten doen naar de inzet c.q. motivaties van de schooljeugd. Zowel de onderwijswereld als andere betrokken instellingen duiden aan, dat een gebrek aan discipline en de wil "om iets te worden" mede debet zijn aan de slechte onderwijsresultaten.
- ✓ Er is dringend behoefte aan betere en intensievere begeleiding, opvang en voorlichting bij problematische sociale leefomstandigheden, die door de onderwijswereld en andere betrokken instellingen worden aangewezen als mede-veroorzakers van de slechte onderwijsresultaten: gebroken of samengestelde gezinnen en afwezigheid van controlerende opvoeders zijn mede debet aan de alarmerende situatie die de Sociaal Economische Raad in de onderhavige analyse gerapporteerd heeft.

Inleiding.

Zoals in het verleden meermalen door de Raad vastgesteld, is een goed functionerend onderwijs van eminent belang voor een land. Het welzijn, de arbeidsproductiviteit en het welvaartsniveau van Aruba zijn in belangrijke mate afhankelijk van de graad van scholing van de (potentiële) beroepsbevolking¹.

In dit rapport wil de Sociaal Economische Raad een beeld schetsen van het niveau van scholing van de huidige beroepsbevolking. Dit geldt zowel voor de potentiële als voor de daadwerkelijke beroepsbevolking. Om enig inzicht te krijgen in de scholingsgraad van de beroepsbevolking in de nabije toekomst worden tevens de onderwijscijfers van de basisscholing nader bekeken.

Waar mogelijk, worden de Arubaanse gegevens vergeleken met de stand van zaken in het buitenland, zoals Nederland en de Verenigde Staten. Omdat vergelijking met deze landen discutabel kan zijn, is tevens vergelijking gezocht met landen in Latijns Amerika en het Caribisch gebied.²

De opbouw van deze rapportage ziet er als volgt uit:

In hoofdstuk I wordt een korte beschrijving gegeven van de grootte van de potentiële beroepsbevolking en het Arubaanse aandeel hierin. In het tweede hoofdstuk wordt nader ingegaan op de mate van scholing van de beroepsbevolking. In hoofdstuk III wordt de toekomstige beroepsbevolking besproken, zowel de schoolgaande- als de niet-schoolgaande jeugd en in hoofdstuk IV wordt kort aandacht besteed aan de investeringen in het onderwijs.

¹ Tot de beroepsbevolking worden alle mensen gerekend, die 14 jaar of ouder zijn en jonger dan 65 jaar en die werken in een betaalde baan, plus alle geregistreerde werklozen. Tot de **potentiële** beroepsbevolking worden alle mensen gerekend, die 14 jaar of ouder zijn en jonger dan 65 jaar en dus deel zouden kunnen nemen aan de arbeidsmarkt.

² Tevens is gepoogd informatie uit Curaçao te verkrijgen, maar de in 2001 gehouden volkstelling is nog niet verwerkt.

I. De potentiële beroepsbevolking.

De potentiële beroepsbevolking van Aruba bestaat uit diegenen die 14 jaar of ouder zijn en jonger dan 65 jaar en deel zouden kunnen nemen aan de arbeidsmarkt.

Uit de cijfers van de Censo 2000 blijkt, dat bijna 71000 mensen in Aruba tot deze potentiële beroepsbevolking behoren. Hiervan behoort ruim 60% tot de daadwerkelijke beroepsbevolking (de participatiegraad), en ruim een derde van de bevolking wordt tot het economisch niet-actieve potentieel gerekend (zie tabel 1). Onder deze groep niet-actieven vallen bijv. mensen met een uitkering (29%), scholieren van 14 jaar en ouder (27%) en huisvrouwen (23%).

Tabel 1: De potentiële beroepsbevolking.

Status	1991		1997		2000		Ndl 2000	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.*	%
Werkenden	29220	57%	41501	58%	41918	59%	6917	65%
Werklozen	1891	4%	3339	5%	3119	4%	270	2,5%
Niet-actieven	20069	39%	26645	37%	25139	35%	3531	33%
Onbekend	200	--	--	--	752	1%	--	--
Totaal/Gemiddeld	51380	100%	71485	100%	70928	100%	10718	100%

Bron: CBS Aruba; CBS Nederland; *) x 1000

Wanneer de cijfers over het jaar 2000 vergeleken worden met de gegevens uit 1991 en 1997 komt een zelfde beeld naar voren: een participatiegraad van ruim 60%. De groep niet-actieven was in die tijd echter iets groter dan in 2000 (zie tabel 1).

Uit de gegevens van het CBS-Nederland blijkt, dat de potentiële beroepsbevolking in Nederland (67,5%) percentueel groter is dan in Aruba, voornamelijk door het significant grotere aandeel van de werkenden, en de niet-actieve groep in Nederland percentueel kleiner is (33%).

I.1. Het Arubaanse aandeel.

Het aandeel van Arubanen³ in de potentiële beroepsbevolking was in 1991 op alle fronten groter dan in 2000 (zie tabel 2). Dit is voornamelijk het gevolg van het grote aantal in Aruba geïmporteerde arbeidskrachten.

Tabel 2: Arubaans aandeel in de potentiële beroepsbevolking.

Status	Arubanen '91		Arubanen '00	
	Abs.	%	Abs.	%
Werkenden	21454	73%	24701	59%
Werklozen	1431	76%	1841	59%
Niet-actieven	14654	73%	17157	68%
Onbekend	142	71%	162	21%
Totaal/Gemiddeld	37691	73%	43861	62%

Bron: CBS: Censo 1991; Labor Dynamics in Aruba 1997; Censo 2000.

³ Onder een Arubaan wordt verstaan: iemand die, met de Nederlandse nationaliteit, geboren is in Aruba.

II. De beroepsbevolking.

Om uitspraken te kunnen doen over de scholingsgraad (hoogte van de maximaal genoten opleiding) van de beroepsbevolking, wordt gebruik gemaakt van de ISCED⁴-codering. Deze wordt schematisch weergegeven in tabel 3.

Tabel 3: Internationale ISCED-codering.

ISCED-code	Scholing die hiertoe behoort
Niveau 0	Begint rond 3 jaar en duurt ± 1 tot 3 jaar ->kleuterschool; crèches e.d. In deze rapportage wordt dit ongeschoold genoemd.
Niveau 1	Begint rond 6 jaar en duurt ± 6 jaar ->lagere school en speciaal lager onderwijs. In deze rapportage wordt dit basisonderwijs genoemd.
Niveau 2	Begint rond 12 jaar en duurt ± 3 jaar ->lagere algemene opleidingen, zoals MAVO, HAVO 1-3, VWO 1-3 en lagere niveaus van vakopleidingen, zoals EPB. In deze rapportage wordt dit LBO-en MAVO-niveau genoemd.
Niveau 3	Begint rond 15 jaar en duurt ± 3 jaar -> algemene opleidingen, zoals HAVO 4-5, VWO 4-6 en lagere niveaus van middelbare vakopleidingen, zoals EPI 1-2, MAO 1-2, Politie school en verpleegstersopleiding (1ste 2 jaar). In deze rapportage wordt dit VWO-niveau genoemd.
Niveau 5	Begint rond 18 jaar en duurt ± 3 jaar->laatste jaren van middelbare vakopleidingen, zoals EPI, MAO en verpleegstersopleiding (laatste jaar). In deze rapportage wordt dit MBO-niveau genoemd.
Niveau 6	Begint rond 18 jaar en duurt ± 4 jaar-> kandidaatsexamen, HBO, bachelor of science or arts. In deze rapportage wordt dit HBO-niveau genoemd.
Niveau 7	Alle opleidingen die boven HBO-niveau uitkomen ->doctoraal. In deze rapportage wordt dit Universitair-niveau genoemd.
Niveau 9	Opleidingen die niet in de hierboven genoemde categorieën kunnen worden ingepast.

II.1. De scholingsgraad van de beroepsbevolking.

Wanneer gekeken wordt naar de scholingsgraad⁵ van de beroepsbevolking, dan blijkt bijna driekwart van hen maximaal het LBO en MAVO-niveau te hebben bereikt (zie tabel 4).

Wanneer het jaar 2000 wordt vergeleken met de jaren 1997 en 1991, dan blijkt dit beeld in 10 jaar niet veranderd, maar wel is het accent verschoven: het aandeel van de arbeidskrachten met maximaal basisonderwijs is in 10

⁴ The International Standard Classification of Education.

⁵ Het gaat hierbij om het niveau dat bereikt is en afgesloten met het behalen van een diploma.

jaar tijd gedaald, terwijl het aandeel van degenen met LBO en MAVO-niveau juist is toegenomen⁶.

Het aandeel van het middenkader (MBO-niveau) is in 10 jaar tijd eveneens iets toegenomen, terwijl het aandeel van het hogere kader (HBO en Universitair) in deze periode vrijwel gelijk is gebleven (zie tabel 4).

Tabel 4: Scholingsgraad beroepsbevolking.

Niveau	1991		1997		2000		Ndrland 2000	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.*)	%
Ongeschoold / basisonderwijs	12186	39%	13850	33%	14813	33%	631	9%
LBO en MAVO	11605	37%	17473	42%	17926	40%	1456	20%
VWO	1766	6%	3189	8%	3321	7%	430	6%
MBO	2216	7%	3623	9%	4630	10%	2669	37%
HBO	1933	6%	2303	6%	3180	7%	1329	18,5%
Universiteit	669	2%	870	2%	974	2%	667	9%
Niet categoriseerbaar/onbekend	729	2%	193	--	190	--	--	--
Totaal resp. gemiddeld	31104	100%	41501	100%	45034	100%	7182	100%

Bron: CBS Aruba; CBS Nederland; *) x 1000

II.1.1. Het Arubaanse aandeel.

Wanneer de beroepsbevolking in haar totaliteit vergeleken wordt met de beroepsbevolking die wordt gevormd door alleen Arubanen dan valt op, dat het aandeel van de Arubanen in 1991 op alle fronten aanmerkelijk groter was dan in 2000 (zie tabel 5), behalve waar het Universitair geschoolden betreft.

Het aandeel van Arubanen blijkt voornamelijk flink te zijn afgenomen in de onderste segmenten van de arbeidsmarkt. Dit betekent, dat vooral op ongeschoold- en LBO en MAVO- niveau arbeidskrachten "geïmporteerd" zijn. Ondanks deze import zijn Arubanen, evenals 10 jaar geleden, nog steeds sterk oververtegenwoordigd op LBO en MAVO-niveau. Ook op MBO-niveau zijn Arubanen nu licht oververtegenwoordigd op de arbeidsmarkt, hetgeen in 1991 niet het geval was.

⁶ Gezien de daling van 1997 naar 2000, lijkt de groei van het aantal mensen op LBO- en MAVO-niveau overigens over haar hoogste punt heen.

De ondervertegenwoordiging op VWO-niveau is in 2000 minder geworden in vergelijking met 1991 en de ondervertegenwoordiging op HBO-niveau is omgezet in een representatieve grootte. Op Universitair niveau is te zien, dat Arubanen in deze groep in 1991 sterk ondervertegenwoordigd waren, in 2000 is nog slechts sprake van een verminderde ondervertegenwoordiging. Dit betekent, dat het relatieve aandeel van de beroepsbevolking op VWO-, HBO- en Universitair-niveau over de totale beroepsbevolking in 10 jaar tijd nauwelijks veranderd is, maar deze groepen nu meer dan voorheen uit Arubanen bestaan.

Tabel 5: Niveau Arubaanse beroepsbevolking - totale beroepsbevolking.

Niveau	Arubanen 1991		Arubanen 2000	
	Abs.	%	Abs.	%
Ongeschoold basisonderwijs	8532	70%	6898	47%
LBO en MAVO	10018	86%	11664	65%
VWO	842	48%	1189	36%
MBO	1586	72%	2692	58%
HBO	1221	63%	1709	54%
Universitair	296	44%	469	48%
Niet categoriseerbaar/onbekend	399	55%	73	38%
Totaal resp. gemiddeld	22894	74%	24133	54%

Bron: CBS: Censo 1991; Censo 2000

II.1.2. Verhoging scholingsgraad beroepsbevolking.

De motivatie van de werkende beroepsbevolking in Aruba om haar scholingsgraad te verhogen blijkt nihil: slechts 731 mensen (1,7%) volgden ten tijde van de Censo 2000 een (erkende, niveau-verhogende) opleiding. Hiervan is ruim driekwart Arubaan (zie tabel 6).

Frappant is, dat het animo onder werkzoekenden nog kleiner blijkt: slechts 28 mensen (0,9%) volgden een opleiding, waaronder 22 Arubanen.

Het jaar 1991 geeft een zelfde beeld: 368 mensen van de werkende beroepsbevolking (1%) volgden een opleiding. Onder de werkzoekenden bedroeg dit aantal slechts 10.

Tabel 6: Opleiding-volgende beroepsbevolking.

Niveau	Totale beroepsbevolking		Arubaanse beroepsbevolking	
	Werkend	Werkzoekend	Werkend	Werkzoekend
Ongeschoold/Basisonderwijs	2	-	1	-
LBO en MAVO	329	22	264	18
VWO	125	2	93	2
MBO	179	3	139	2
HBO	73	-	48	-
Universitair	18	-	15	-
Niet categoriseerbaar	4	1	1	-
Totaal	731	28	561	22

Bron: Censo 2000

II.2. Scholingsgraad beroepsbevolking buitenland.

Vergelijkingen van de scholingsgraad van de beroepsbevolking met gegevens uit Nederland wijzen uit, dat daar slechts een kleine 30% tot maximaal MAVO-en-LBO niveau komt, waarvan bijna 1 op de 10 hooguit de basisschool heeft behaald (zie tabel 4).

Wanneer de scholingsgraad van de beroepsbevolking vergeleken wordt met de scholingsgraad van de Noord Amerikaanse beroepsbevolking, blijkt deze in Amerika hoger ontwikkeld dan in Nederland en dus zeker hoger dan de beroepsbevolking van Aruba (zie tabel 7): in Aruba is de grootste concentratie aan scholing op LBO- en MAVO-niveau, terwijl dit in Amerika ligt op VWO-niveau.

Ook wanneer een vergelijking gemaakt wordt met migranten in de USA die afkomstig zijn uit de Spaanstalige landen (de zgn. Hispanics), dan blijkt Aruba er niet goed vanaf te komen: Alhoewel onder deze groep aanmerkelijk meer mensen op het basis- en LBO-/MAVO- niveau voorkomen dan in de gehele Noord Amerikaanse beroepsbevolking, is ook hier de grootste groep opgeleid op VWO-niveau. Daarnaast valt op, dat de groep hoogopgeleiden onder de Hispanics even groot is als binnen de Arubaanse bevolking (zie tabel 7).

Tabel 7: Scholingsgraad beroepsbevolking Noord Amerika.

Niveau	Aruba 2000		USA 1999		Hispanics '99	
	Abs.	%	Abs.*)	%	Abs.*)	%
Ongeschoold / basisonderwijs	14813	33%	13055	6%	4981	24%
LBO en MAVO	17926	40%	21757	10%	3859	19%
VWO	3321	7%	105141	53%	8756	43%
MBO	4630	10%	14114	7%	872	4%
HBO	3180	7%	31256	16%	1387	7%
Universiteit	974	2%	11885	6%	398	2%
Niet categoriseerbaar/onbekend	190	--	2514	1%	111	--
Totaal resp. gemiddeld	45034	100%	199721	100%	20363	100%

Bron: National Centre of Educational Statistics; *) x 1000

III. Scholingsgraad toekomstige beroepsbevolking.

Uit het voorgaande hoofdstuk komt duidelijk naar voren, dat het niveau van scholing van de beroepsbevolking in Aruba bijzonder laag is, zeker als dit wordt vergeleken met het scholingsniveau van de Nederlandse en Noord Amerikaanse beroepsbevolking.

Om een indruk te krijgen van het te verwachten niveau van scholing van de bevolking in de nabije toekomst, heeft de Sociaal Economische Raad tevens een analyse gemaakt van de onderwijscijfers van het lagere onderwijs in Aruba.

Allereerst worden de cijfers betreffende de schoolgaande jeugd op zowel de basisschool, het buitengewoon basisonderwijs als de EPB weergegeven. Vervolgens is gekeken naar wat bekend is over de niet-schoolgaande jeugd.

III.1. De schoolgaande jeugd.

Uit de cijfers van de Censo 2000 blijkt, dat ruim 97% van de jeugd van 5 t/m 14 jaar naar school gaat (zie tabel 8). Vanaf het 14de jaar zien we het percentage (fulltime) schoolgaande jeugd langzaam afnemen; voor jongens iets sneller dan voor meisjes. Vanaf het 18de jaar neemt dit percentage sneller af. Voor de "jeugd" van 21 jaar geldt, dat ruim een kwart nog steeds schoolgaand is.

Tabel 8: Schoolgaande jeugd in percentages van de totale jeugd.

Leeftijd	Jongens	Meisjes	Gemiddeld	Totaal
4 jr.	92,1	91,7	91,9	1407
5 t/m 9 jr.	97,8	97,7	97,8	7149
10 t/m 14 jr	97,7	97,2	97,4	6758
15 jr	95,5	95,4	95,4	1355
16 jr	93,6	92,9	93,3	1278
17 jr	84,5	86,1	85,3	1251
18 jr	66,7	73,1	69,9	1140
19 jr	51,6	59,3	55,3	1106
20 jr	35,2	38,5	36,8	1047
21 jr	25,3	28,1	26,7	1013

Bron: Censo 2000

Wanneer we deze gegevens vergelijken met gegevens van landen in Latijns Amerika en het Caribisch gebied (zie tabel 9), dan valt op dat de groep van 13-19 jaar in Aruba die fulltime onderwijs volgt bijzonder hoog is in vergelijking met deze andere landen.

Wanneer echter naar de groep onderwijsvolgenden van 20-24 jaar wordt gekeken dan zien we dat deze groep in Aruba bijzonder klein is in vergelijking met de omliggende landen. Dit zou er op kunnen wijzen, dat de hoge aanwezigheid van de groep 13-19 jarigen in het Arubaanse onderwijs veeleer te maken heeft met het nog niet beëindigd hebben van de opleiding op ISCED-niveau 2 of 3, dan op het doorgaan met de studie op ISCED-niveau 5 of hoger.

Tabel 9: Schoolgaande jeugd in vergelijking met omliggende landen.

Land	7-12 jaar	13-19 jaar	20-24 jaar
Argentinië	99%	76%	33%
Aruba	98%	85%	20%
Bolivia	98%	85%	44%
Brazilië	96%	75%	26%
Chili	99%	83%	30%
Colombia	95%	72%	31%
Costa Rica	97%	76%	38%
Ecuador	99%	76%	31%
El Salvador	94%	76%	31%
Honduras	93%	59%	23%
Mexico	98%	70%	26%
Nicaragua	93%	72%	33%
Panama	99%	74%	29%
Paraguay	97%	65%	20%
Dominicaanse Rep.	95%	81%	32%
Uruguay	99%	74%	28%
Venezuela	97%	70%	28%

Bron: ECLAC⁸ en CBS Aruba

⁸ Economic Commission for Latin America and the Caribbean.

III.1.1. De basisschool.

Volgens de wet behoren kinderen in de 1ste klas basisschool, wanneer het schooljaar begint, 6 jaar oud te zijn: "De kinderen (...) moeten voor 1 oktober van het kalenderjaar waarin de toelating geschiedt de leeftijd van zes jaar bereiken of bereikt hebben." (PB 1982 #178, art.1) In uitzonderlijke gevallen, in de wet gespecificeerd, is het echter mogelijk dat zij de school beginnen met 5 jaar.

In diezelfde wet is geregeld, dat kinderen tot 15 jaar op de basisschool mogen zijn: "Leerlingen die in de loop van een schooljaar de leeftijd bereiken van vijftien jaar en geplaatst zijn in een school voor basisonderwijs met een cursusduur van zes jaren, moeten die school verlaten aan het einde van dat schooljaar" (PB 1982 #178, art.4, lid1).

"In zeer bijzondere gevallen kan van het bepaalde in artikel 4 worden afgeweken." (PB 1982 #178, art.4, lid3). "Op verzoek van ouders, voogden of verzorgers kan het bestuurscollege van het desbetreffende eilandgebied; de inspecteur van het onderwijs, belast met het toezicht op de school gehoord, beslissen dat een leerling nog een jaar lang het basisonderwijs volgt." (PB 1982 #178, art.5, lid2)

Op de diverse basisscholen⁹ werden in september 2001 in totaal 8849 kinderen ingeschreven. De leeftijd van deze kinderen varieert tussen de 5 en 16 jaar¹⁰.

Normaliter vangen kinderen met 6 jaar aan in de eerste klas basisschool en, wanneer zij niet doubleren, beginnen zij met 11 jaar aan de 6de klas. Wanneer echter de gegevens van de basisschool-leerlingen nader bekeken worden (zie tabel 10), dan blijken maar liefst 4260 leerlingen ouder te zijn,

⁹ Hieronder vallen de openbare basisscholen en de basisscholen die ressorteren onder de SKOA (Stichting Katholiek Onderwijs Aruba) en de SPCOA (Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Aruba). Niet meegeteld zijn de privé-scholen, zoals bijv. de Schakel, de International School en de Faith Revival school.

¹⁰ Hierbij gaat het om de leeftijd per september, wanneer het nieuwe schooljaar begint.

dan wat men normaliter mag verwachten. Dit betekent, dat in totaal 48% (!) van de leerlingen op de basisschool minimaal 1 jaar te oud is voor de klas waar deze in zit. Wij noemen deze kinderen “overjarig” of “te oud”. Bewust is gekozen voor deze termen in plaats van “zittenblijvers”, omdat ook andere redenen ten grondslag kunnen liggen aan het overjarig zijn:

- 1) De kinderen zijn te laat ingestroomd in het onderwijs¹¹;
- 2) de beheersing van de (Nederlandse) taal van de kinderen, of het niveau van hen die vanuit het buitenland komen, sluit niet aan op het niveau van de klas waar zij qua leeftijd in behoren te worden geplaatst;
- 3) kinderen zijn blijven zitten.

Tabel 10: Te oude leerlingen op de basisschool naar voertaal thuis.

Leeftijd	Papiamentstalig	Spaanstalig	Engelstalig	Nederlandstalig	Overige	Totaal
7 jaar	335	93	33	28	6	495
8 jaar	456	84	30	29	11	610
9 jaar	428	125	38	26	10	627
10 jaar	470	120	52	27	15	684
11 jaar	516	140	60	31	18	765
12 jaar	489	118	59	34	19	719
13 jaar	178	70	34	5	9	296
14 jaar	20	28	4	1	6	59
15 jaar	1	2	0	0	1	4
16 jaar	1	0	0	0	0	1
Totaal	2894	780	310	181	95	4260
Totaal in %	68%	18%	7%	4%	2%	100%
Totale jeugd 5-16*)	76,5%	8%	7,2%	6,5%	1,5%	

Bron: Directie Onderwijs 2000; *): Censo 2000

In tabel 10 is te zien, dat in het geval van te oude leerlingen het in 68% van de gevallen gaat om kinderen die thuis als voertaal Papiamentto hebben en in 4% van de gevallen om kinderen met Nederlands als voertaal thuis. Volgens Directie Onderwijs gaat het op de basisschool bij 778 van de leerlingen om

¹¹Dus zijn ouder dan 6 jaar als zij aanvangen met de basisschool, waarschijnlijk door een gebrek aan stimulans van huis uit, of omdat de benodigde papieren niet eerder in orde waren in het geval van kinderen vanuit het buitenland.

zittenblijvers, hetgeen betekent, dat ruim vier van de vijf overjarige kinderen te laat zijn ingestroomd; bijna een op de vijf is blijven zitten.

Daarnaast kan in tabel 10 gelezen worden, dat zowel de Nederlandstalige als de Papiamentstalige overjarige leerlingen ten opzichte van het totale aantal leerlingen ondervertegenwoordigd zijn¹²; met name de Spaanstalige leerlingen zijn zwaar oververtegenwoordigd.

Wanneer de resultaten per schooljaar onder de loep genomen worden (zie tabel 11), dan zien we dat de problemen van de te oude leerlingen al in de eerste klas basisschool beginnen: één op de drie leerlingen (34%) in de eerste klas is minimaal 1 jaar te oud. In de zesde klas zijn de cijfers nog meer schrikbarend: ruim de helft van de zesde klassers op de basisschool is minimaal 1 jaar te oud.

Bij nadere bestudering blijkt, dat in de eerste twee klassen al heel veel kinderen te oud zijn. Dit duidt in het bijzonder op taalproblemen. Zowel voor Papiamentstaligen als anderstaligen is de overstap naar Nederlands blijkbaar te moeilijk of te abrupt. Daarnaast is opvallend, dat ook van de Nederlandstalige kinderen op de basisschool zo'n 4% minimaal een keer is blijven zitten¹³. Dit kan te wijten zijn aan het feit, dat weliswaar les wordt gegeven in het Nederlands, maar de instructie wel vaak in het Papiament plaats vindt.

In de klassen, volgende op de 2de, blijkt het aantal overjarigen redelijk stabiel, maar nog steeds te hoog, op rond de 4%.

¹² Hierbij gaat het om het RELATIEVE aandeel van deze leerlingen. Dit haalt echter niet weg, dat in ABSOLUTE CIJFERS het ook hier gaat om grote groepen leerlingen.

Tabel 11: Te oude leerlingen t.o.v. totale aantal leerlingen.

Klas	Totale aantal leerlingen		Overjarigen		Overjarige meisjes		Overjarige jongens	
	Abs.		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
1ste klas	1658		566	34%	254	45%	312	55%
2de klas	1621		725	45%	313	43%	412	57%
3de klas	1457		703	48%	295	42%	408	58%
4de klas	1420		757	53%	311	41%	446	59%
5de klas	1394		782	56%	369	47%	413	53%
6de klas	1299		727	56%	341	47%	386	53%
Gem.	8849		4260	48%	1883	44%	2377	56%

Bron: Directie Onderwijs, peildatum 1 sept. 2000

Daarbij kan geconstateerd worden dat de internationale trend waarbij meisjes het in het onderwijs beter doen dan jongens, ook voor Aruba geldt (zie tabel 9): jongens blijken vaker overjarig dan meisjes, alhoewel het totale aantal jongens en meisjes op school niet zo sterk uiteenloopt: 49% van de leerlingen zijn meisjes. Van de overjarige leerlingen gaat het in 56% van de gevallen om jongens, die dus oververtegenwoordigd zijn. Meisjes blijken het in alle groepen, onafhankelijk van de voertaal die thuis gesproken wordt, beter te doen dan jongens (zie tabel 12).

Tabel 12: Overjarige leerlingen naar voertaal thuis, gesplitst naar sexe.

Zittenblijvers	Engelstalig		Nederlandstalig		Overige		Papiamentstalig		Spaanstalig		Totaal
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs.	%	
Meisjes	138	45%	76	42%	41	43%	1255	43%	372	48%	1882
Jongens	172	55%	104	58%	54	57%	1637	57%	410	52%	2377
Totaal	310	7%	180	4%	95	2%	2892	68%	782	18%	4259
Totale jeugd*)		7,2%		6,5%		1,5%		76,5%		8%	

Bron: Directie Onderwijs 2000; *): Censo 2000

Uit tabel 12 blijkt tevens, dat het verschil tussen meisjes en jongens betreffende overjarig-zijn in het bijzonder heel groot is bij kinderen, bij wie de voertaal thuis Nederlands is. Ook bij Papiamentstalige kinderen valt een aanzienlijk verschil tussen meisjes en jongens te constateren. Echter, bij Spaanstalige kinderen is dit verschil gering; zowel jongens als meisjes doen

¹³ Ook hier gaat het weliswaar om een gering percentage, waarbij ook nog sprake is van ondervertegenwoordiging, maar het absolute aantal (181) is toch nog aanzienlijk.

het niet goed en de overjarigheid is gelijkelijk verdeeld tussen jongens en meisjes.

Wanneer gekeken wordt naar het aantal jaren achterstand dat de overjarige leerlingen hebben (zie tabel 13), dan blijkt de meerderheid (68%) van hen 1 jaar te oud te zijn; één op de vier (26%) heeft 2 jaar achterstand en 5% (=234 kinderen!) is minimaal 3 jaar te oud voor de klas waar het in zit (zie tabel 13). Deze groep van minimaal 3 jaar te oud bestaat voornamelijk uit Papiamentstalige en Spaanstalige kinderen, waarbij de Spaanstaligen sterk oververtegenwoordigd zijn. Een verklaring voor de oververtegenwoordiging van deze Spaanstalige kinderen ligt hoofdzakelijk in het feit, dat zij vaak op latere leeftijd¹⁴ naar Aruba zijn gekomen: "Het relatief hoog percentage te oude leerlingen is mede een gevolg van het grote aantal oudere zij-instromers."¹⁵

Tabel 13: Te oude leerlingen naar voertaal thuis, naar aantal jaren achterstand.

Achterstand	Engelstalig		Nederlandstalig		Overige		Papiamentstalig		Spaanstalig		Totaal
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs.	%	
1 jaar	190	6,5%	149	5%	51	2%	2082	72%	428	15%	2900
2 jaar	93	8%	31	3%	32	3%	718	64%	252	22%	1126
3 jaar	24	12%	0	-	9	4,5%	85	42,5%	82	41%	200
4 jaar	2	8%	1	4%	3	12%	8	31%	12	46%	26
5 jaar of meer	1	13%	0	-	0	-	1	13%	6	75%	8
Totaal	310	7%	180	4%	95	2%	2892	68%	782	18%	4259
Totale jeugd*)		7,2%		6,5%		1,5%		76,5%		8%	

Bron: Directie Onderwijs 2000; *): Censo 2000

Nadere bestudering van tabel 11 laat zien, dat het aantal leerlingen per klas afneemt naar gelang men in een hogere klas van de basisschool komt. Dit kan erop wijzen, dat steeds meer kinderen de basisschool niet afmaken. Dat betekent, dat de zittenblijversgroep nog groter zou moeten zijn en dat een aanzienlijk aantal drop-outs van de basisschool bestaat (zie over dit onderwerp verder §III.2.3).

¹⁴ D.w.z. ouder dan 6 jaar.

¹⁵ Het onderwijs op Aruba in beeld; schooljaar 2000/2001, Directie Onderwijs.

III.1.1.1. Zittenblijven in het Aruba van vroeger.

Ook in vroeger jaren waren de resultaten van het onderwijs in Aruba niet goed. Uit onderzoeken blijkt, dat in de jaren 60 van de vorige eeuw het percentage zittenblijvers aanzienlijk was, met een gemiddelde van 25% (zie tabel 14).

Tabel 14: Zittenblijvers in Aruba in 1963.

Leerjaar	1	2	3	4	5	6	Gemiddeld
Jongens	30%	25%	25%	27%	29%	35%	28%
Meisjes	24%	19%	21%	23%	22%	20%	22%
Totaal	27%	22%	23%	25%	26%	27%	25%

Bron: Leerplan en Leidraad, Commissie Prins, 1970

Het percentage kinderen dat zonder doubleren de lagere school doorliep werd in ditzelfde onderzoek berekend op gemiddeld 23% (zie tabel 15).

Tabel 15: Leerlingen zonder doubleren in Aruba in 1963.

Leerjaar	1	2	3	4	5	6	Gemiddeld
Jongens	1000	620	519	426	320	253	197
Meisjes	1000	730	591	496	392	306	257
Totaal	1000	680	564	468	360	281	228

Bron: Bron: Leerplan en Leidraad, Commissie Prins, 1970

Daarbij dient in gedachten gehouden te worden, dat het percentage van de jeugd dat naar school ging lager lag dan de 97% van tegenwoordig. Daarnaast waren er velen die de basisschool niet afmaakten, alhoewel de Raad daarvan geen gegevens heeft kunnen achterhalen.

III.1.1.2. Zittenblijven in het buitenland.

In Nederland wordt zittenblijven op de basisschool zoveel mogelijk vermeden. Alleen wanneer het kind wat betreft ontwikkeling nog erg jong en speels is, kan besloten worden zo'n kind te laten doubleren. In de meeste gevallen echter laat men deze kinderen een jaar langer kleuteren. Gegevens over zittenblijvers worden dan ook niet geregistreerd.

Wanneer de hiervoor gerapporteerde Arubaanse gegevens worden vergeleken met gegevens van de Latijns-Amerikaanse landen, dan blijkt Aruba het niet beter te doen dan deze landen. Uit een zeer recent verschenen studie van de Unesco¹⁶ blijkt, dat in het basisonderwijs in Latijns-Amerika 40% van de schoolkinderen van het platteland de basisschool niet afmaakt, of ten minste 2 jaar overjarig is. Voor de stadsbevolking ligt dit percentage op 17%¹⁷. Dit, terwijl in Aruba (zoals gemeld) 31% van de leerlingen ten minste 2 jaar overjarig is en daarnaast naar schatting 5,5% van de leerlingen van de basisschool vroegtijdig stopt (zie ook §III.2.3).

Betreffende het zittenblijven op de basisschool heeft Aruba één van de hoogste percentages van de landen in Latijns-Amerika (zie tabel 16). Slechts in Brazilië, Guatemala en Peru doet de basisschooljeugd het nog slechter.

Tabel 16: Percentage zittenblijvers Latijns-Amerika.

Land	% zittenblijvers
Brazilië	24
Guatemala	15
Peru	10
Aruba	9
Costa Rica	9
Paraguay	9
Uruguay	8
El Salvador	8
Mexico	7
Venezuela	7
Dominicaanse Rep.	6
Argentinië	5
Colombia	5
Nicaragua	5
Chili	3
Bolivia	2
Cuba	1

Bron: Unesco/Directie Onderwijs

¹⁶ Unesco, Latin America and the Caribbean 2001, Regional Report.

¹⁷ "On average, two out of every five children in rural areas (as compared to one in six in urban areas) fail to finish primary school or are at least two years behind when they finally do so." Unesco, Latin America and the Caribbean 2001, Regional Report, p.13.

III.1.2. Buitengewoon basisonderwijs.

Wanneer het gewone basisonderwijs niet lukt, kan een kind door deskundigen bij Directie Onderwijs worden getest, met name op intelligentie¹⁸. Op basis hiervan kan advies gegeven worden voor extra aandacht (remedial teaching), of voor buitengewoon basisonderwijs¹⁹. Dit testen kan echter alleen met kinderen die nog geen grote achterstand opgebouwd hebben (d.w.z. maximaal in de 2de klas zitten). Kinderen die op latere leeftijd met scholing aanvangen (voornamelijk veel Spaanssprekenden²⁰), of kinderen die niet op tijd door school of ouders worden aangemeld om getest te worden, of kinderen die door de wachtlijst lang moeten wachten, vallen in zo'n geval buiten de boot. Ook kinderen, die het advies voor buitengewoon onderwijs hebben gekregen en waarvan de ouders hier niet mee akkoord gaan en kinderen met een normale intelligentie die de Nederlandse taal niet onder de knie kunnen krijgen blijven gewoon in het basisonderwijs. Voor hen geldt in veel gevallen, dat ze getolereerd worden op de basisschool (het beruchte overgaan op basis van leeftijd; niet op basis van resultaten) tot zij naar het EPB kunnen (zie ook § III.1.3), of voortijdig de basisschool verlaten (zie ook §III.2.3).

In september 2001 werden in totaal 272 leerlingen geregistreerd voor het speciaal basisonderwijs, waarvan ruim de helft (59%) bestaat uit jongens (zie tabel 17). Dit is een kleine 3% van het totale aantal leerlingen.

Ter vergelijking: in Nederland gaat ruim 3% van de leerlingen naar het speciaal onderwijs. Echter dient hierbij in gedachten gehouden te worden, dat waarschijnlijk veel meer kinderen gebaat zouden zijn met buitengewoon onderwijs, maar dezen door de eerder gesignaleerde overbelasting en onder-

¹⁸ Door personeelsgebrek c.q. overbelasting bestaat hiervoor echter wel een (lange) wachtlijst.

¹⁹ Dun'Un Man voor Moeilijk Lerende Kinderen (MLK) of Bibito Pin voor Zeer Moeilijk Lerende Kinderen (ZMLK).

²⁰ Directie Onderwijs signaleert, dat steeds meer Spaanssprekenden met een "normale" intelligentie worden aangemeld voor de testen.

bezetting van de diverse instanties (niet alleen bij de Directie Onderwijs, maar ook op de scholen) niet aan bod komen.

Tabel 17: Leerlingen in het buitengewoon onderwijs naar voertaal thuis.

	Papiamentstalig	Spaanstalig	Engelstalig	Nederlandstalig	Overige	Totaal	%
Meisjes	60	9	4	3	0	76	41%
Jongens	154	18	20	2	2	196	59%
Totaal	214	27	24	5	2	272	100%
Totaal in %%	79%	10%	9%	2%	1%	100%	
Totale jeugd (5-16*)	76,5%	8%	7,2%	6,5%	1,5%		

Bron: Directie Onderwijs 2000; *): Censo 2000

III.1.3. De EPB.

De EPB is een 4-jarige lagere beroepsopleiding die in de plaats is gekomen van de diverse lagere beroepsopleidingen.

De EPB kent 4 niveaus in opklimmende zwaarte, nl: een aspirant-groep, een arbeidsmarkt-groep, een uitstroom-groep en een doorstroom-groep. Wat deze groepen betekenen, wordt hieronder nader verklaard.

- ✓ De aspirant-groep krijgt een praktisch programma, speciaal toegespitst op leerlingen die problemen hebben met theoretisch leren. De leerlingen zijn afkomstig uit het buitengewone basisonderwijs. De opleiding beslaat 3 jaar en de lessen worden in het Papiamento gegeven.
- ✓ De arbeidsmarkt-groep en de uitstroom-groep bereiden de leerlingen beide voor op de arbeidsmarkt, waarbij in de arbeidsmarkt-groep wordt onderwezen in hoofdzakelijk het Papiamento en in de uitstroom-groep grotendeels in het Nederlands. De arbeidsmarkt-groep leidt op tot assistent-niveau. Voor de uitstroom-groep bestaat in het laatste jaar de mogelijkheid tot specialisatie.
- ✓ De doorstroom-groep is bedoeld voor leerlingen die willen doorstromen naar de EPI, een middelbare beroepsopleiding. De lessen worden in het Nederlands gegeven en ook hier bestaat in het laatste jaar de mogelijkheid tot specialisatie. Zowel de uitstroom-groep als de doorstroom-groep leiden op tot aankomend beroepsbeoefenaar.

De zwaarte van de opleidingen verschilt naar niveau, waarbij het aspirant-niveau het minst zwaar is en het doorstroom-niveau het zwaarst. Overstappen van het ene niveau naar een ander binnen de opleiding is niet mogelijk. Daarbij kan gesteld worden, dat alleen het hoogste niveau, de doorstroom-groep, opleidt tot het “echte” LBO-niveau; de andere groepen zitten daar onder.

Uit cijfers over het schooljaar 2000/2001 van de Directie Onderwijs blijkt, dat bijna een derde (29%) van de basisschoolverlaters verder gaat op het EPB. Hieronder bevinden zich vele van de in de vorige paragraaf genoemde kinderen die getolereerd worden op de basisschool en louter op basis van hun leeftijd het diploma gehaald hebben.

Het aantal leerlingen dat per september 2000 stond ingeschreven bij de EPB bedroeg 2133 leerlingen (zie tabel 18). Hun leeftijd varieert tussen de 12 en 21 jaar. Voor deze leerlingen geldt, dat slechts een derde (dus bijna een tiende van de basisschoolverlaters) op een werkelijk LBO-niveau leert; tweederde van de leerlingen gaat weliswaar naar een LBO-opleiding, maar krijgt een lagere opleiding aangeboden.

Tabel 18: Leerlingen EPB naar niveau.

	Papiamentstalig	Spaanstalig	Engelstalig	Nederlandstalig	Overige	Totaal	%
Aspirant	95	22	21	0	0	138	6%
Arbeidsmrkt	428	59	50	17	10	564	26%
Uitstroom	531	90	55	25	16	717	34%
Doorstroom	519	96	70	19	10	714	33%
Totaal	1573	267	196	61	36	2133	100%
Totaal in %%	74%	12,5%	9%	3%	1,7%		

Bron: Directie Onderwijs 2000; *): Censo 2000

Op de EPB is een oververtegenwoordiging van Spaanstalige leerlingen. Vooral in de aspirant-groep is deze oververtegenwoordiging erg sterk. Ook de Papiaments- en Engelstaligen zijn op het EPB in groten getale aanwezig. De sociale problemen die daar regelmatig de kop op steken zijn helaas algemeen bekend.

III.2. De niet-schoolgaande jeugd.

In Aruba is het schoolgaan (nog) niet bij wet verplicht gesteld. Dit betekent, dat het mogelijk is dat kinderen geheel of gedeeltelijk van onderwijs verstoken blijven. Hierbij kan men aan diverse soorten kinderen denken, nl illegalen, gehandicapten, van school verwijderden, gedemotiveerden en kinderen die niet door hun ouders gestimuleerd worden (of zelfs geblokkeerd worden) om naar school te gaan.

Via diverse bronnen kan informatie verkregen worden over deze groep niet-schoolgaanden. Deze geeft echter slechts een indicatie; precieze cijfers zijn niet voorradig.

III.2.1. Stuurgroep Niet-schoolgaande Jeugd.

De Minister van Onderwijs en Arbeid heeft, middels de Stuurgroep Niet-schoolgaande Jeugd, in mei 2000 een grootscheepse registratie-campagne georganiseerd om inzicht te verkrijgen in de groep van kinderen die niet naar school gaan.

In dit onderzoek werden ± 515 kinderen geregistreerd in de leeftijd van 4 tot 16 jaar. Het blijkt hierin vanuit de meeste gevallen (442, dat is 86%) te gaan om kinderen "van wie de papieren nog niet klaar zijn". Dit betekent, dat voornamelijk de nu nog illegale kinderen geregistreerd werden; kinderen die op school zaten, maar om welke reden dan ook hiermee gestopt zijn (de zgn. drop-outs) werden met dit onderzoek niet of nauwelijks bereikt.

Uit de gegevens van de Stuurgroep bleek, dat in het merendeel der gevallen (64%) het gaat om kinderen die van huis uit Spaanstalig zijn (zie tabel 19). Wat betreft de leeftijden van de geregistreerde kinderen, blijken deze vrijwel gelijkmatig verdeeld te zijn over de leeftijden.

Tabel 19: Voertaal thuis van kinderen die niet naar school gaan.

Papiamentstalig	Spaanstalig	Engelstalig	Nederlandstalig	Overige	Totaal
113	332	38	10	26	519

Bron: Directie Onderwijs

III.2.2. Censo 2000-gegevens.

Uit de Censo 2000 blijkt, dat zo'n 450 kinderen tussen de 5 en 16 jaar niet-schoolgaand zouden zijn. Deze groep komt maar gedeeltelijk overeen met de groep geregistreerden van de Stuurgroep Niet-schoolgaande Jeugd.

Onder deze groep niet-schoolgaande kinderen bevinden zich, naast illegale kinderen, bijv. ook gehandicapte kinderen. Ook zijn een aantal kinderen van deze groep vroegtijdig van school gegaan.

Tabel 20: Niet-schoolgaande kinderen vlg. Censo 2000.

	Papiamentstalig	Spaanstalig	Engelstalig	Nederlandstalig	Overige	Totaal	%
Meisjes	97	93	21	6	16	237	53%
Jongens	98	75	18	6	16	213	47%
Totaal	194	168	39	12	32	450	
Totaal in %%	43%	37%	9%	3%	7%		
Totale jeugd 5-16*)	76,5%	8%	7,2%	6,5%	1,5%		

Bron: CBS

III.2.3. Drop-outs van de basisschool.

Het traceren van kinderen die voortijdig de basisschool verlaten, de zgn. drop-outs, blijkt moeilijk te verwezenlijken. De Directie Onderwijs en de SKOA zijn in deze afhankelijk van gegevens die door de scholen aangeleverd worden en de scholen hebben vaak geen belang bij het melden van drop-outs van hun school.

Daarnaast komt het regelmatig voor, dat kinderen niet meer op school verschijnen, zonder dat bij de school wordt gemeld waar de kinderen heen zijn gaan (buitenland; andere school, niet meer naar school).

Zeer recent is ook in Nederland gebleken²¹, dat kinderen van school weg kunnen blijven, zonder dat men weet waar dat kind naartoe is gegaan.

Alhoewel geen betrouwbare en alomvattende cijfers voorradig zijn, geven de totalen van de leerlingen per klas (zie tabel 11) een indicatie, dat het

²¹ Het geval van "het meisje van strand Nulde".

fenomeen drop-out van de basisschool wel degelijk bestaat. Ook de diverse onderwijs-instanties bevestigen dit.

De onderwijswereld en andere betrokken instellingen geven aan, dat onderwijzers vaak niet meer worden gezien als autoriteiten en dat ouders c.q. opvoeders vaak niet meer één lijn met hen trekken. Tevens signaleert men een gebrek aan discipline bij de leerlingen en het ontbreken van de wil "om iets te worden", welke mede debet zijn aan de slechte onderwijsresultaten.

Daarnaast worden sociale leefomstandigheden aangewezen als mede-veroorzakers van de slechte onderwijsresultaten: gebroken gezinnen, samengestelde gezinnen en de afwezigheid van controlerende opvoeders, waardoor niet of niet-voldoende toezicht wordt gehouden op de kinderen. Opvallend is het aantal leerlingen dat met wallen onder de ogen en/of zonder eten naar school komt.

Directie Onderwijs berekende het percentage drop-outs van de basisschool in het schooljaar 1999/2000 op ruim 5,5%, hetgeen een kleine 500 kinderen betekent. Het percentage drop-outs van de EPB bedroeg in ditzelfde schooljaar ruim 12% (bijna 60 kinderen).

IV. Investerings in het onderwijs.

Wanneer een vergelijking gemaakt wordt met de uitgaven die diverse landen in het Caribisch gebied en Latijns Amerika voor het onderwijs doen²² ten opzichte van het Bruto Nationale Product (GDP), dan blijkt Aruba zich met 4,2% in de middenmoot te bevinden (zie tabel 21).

Tabel 21: Overheidsuitgaven onderwijs in percentage van het GDP.

Land	1997
Cuba	10,0%
Jamaica	7,4%
Bolivia*	5,9%
Saint Lucia	5,8%
Costa Rica*	5,2%
Brazilië*	5,1%
Nicaragua	5,1%
Mexico	4,9%
Panama*	4,7%
Colombia	4,5%
Aruba	4,2%
Paraguay*	4,0%
Argentinië*	3,8%
Honduras	3,6%
Trinidad & Tobago	3,6%
Ecuador	3,5%
Chili	3,3%
Uruguay	3,0%
Suriname	2,9%
Dominicaanse Rep.*	2,7%
El Salvador	2,5%
Peru	2,0%
Guatemala	1,8%

Bron: ECLAC

*) exclusief boven-budgetaire uitgaven

²² Het gaat hierbij uitdrukkelijk om uitgaven van de **Centrale** Overheden.